

ئاكام

حوسپن شېرىبەگى
(بۆكان)

رەنگە چارەكە سەعاتىك دەبوو، بەخەبەر بوو، زۆرى ئەمشان و ئەوشان كىردىبوو، بەلام خەوى لىق نەكەتەو. ھەتا شەنەيەكى فېنك و بلاوين موچوپكىكى بە تاموچىزى بە نىو جەستەيدا ۋەگەر خست. لە قاتى سەرەوھى چارداخەكە ھاتە خوارى و ھاتە نىو بېستانەكە.

ھاكا گەيشتە نىو بېستان بە ھەردو دەست چاۋەكانى ھەلگۆفى، خورويەكى پېژان و ئىش و بە تاموچىزى ھەست پىن كىرد! ئەمجار سەرى ھەلبېرى، چاۋى بە ئاسماندا گىپرا و لە ئەستېرەى بەيان گەپرا، ئەوى نەبىنى، بەلام ئەستېرەيەكى گەشى دىكە ترووسكە ترووسكى دەھات، چاۋشاركىي دەگەلدا دەكرد و چاۋبىزىش...

تەنيا گومانىكى كالى كىرد و چىدى ھۆشى نەجوولا. بۇ دەستوچاۋ شوتن و دەستنويز ھەلگرتن پووى كىردە سەر پۆمپ و ھەوزە گچكەى بەردەمى پۆمپەكە. كىلىلى پۆمپى لىق دا و ئاۋ بە لوولەدا ھاتە خوار. لەگەلكوو دەستەكانى پىر بوون لە ئاۋ و بەرەو دەموچاۋى ھەلى داشت، بۆگەن و بۆسار و تىكەتىكەى گۆشت دەموچاۋى ئەنگوت، يەكبەخۆى ھەلبەزىيەو! مستىكى دىكەى لە ئاۋى لوولەى پۆمپەكە پىر كىرد و لىيى ورد بووۋەو: ئاۋى چى؟ ھەمووى خوين و پەنجە و لووت و گوئى و لىيى خويناۋى و بىردراۋ بوو!!

لەوانە بوو دل و خوينى دل و كوتەى جەستە و مۆخ و دەمارەكانى ھەموو جەلغە بكنەن و پراۋەستن. قامك و لووت و لىيى خويناۋى و بىردراۋ دەتكوت بۆق و كىرم و زەلوون و لە نىو ئەو خوين و خورەدا مەلە دەكەن! ئاۋى نىو گوئىلى ھەوا دا و ھەلات. پايكردە نىو دىراۋى تووتن و خەيار. بەرەو

سەرچاوهی ئاوی پۆمپهکه و چالارهکهی داگهپا. بهنزیئیکی زولال زولال له شيلهئیکی پۆمپهکهوه قهلبهزهی دهکرده سهر عهرز و نیو حهوز و دیراوی بیستان.

بهنزیئ ولاتی داگرتبوو، بزهیهکی شیرین کهوته سهر لیوی. خهیاڵ پالو دهروونی ناخی: ((چالاری ئاوهکه گهیشتووهته نهفت و بهنزیئ، ئای به چ پوول و پارهیهک دهیفرۆشم!))

که پاچهنی و هاتهوه خو، بریاری دا له دهستنوێژ گرتن و دهموچاوشتن گهپێ، تهئانهت تینوویهتیشی به خواردنی خهیار بشکێنێ.

پووی کرده نیو دیراوی خهیار، خهیار نه مابوو، له هه مووی دیراوه تووتن بوون و حول حول شووتیان گرتبوو!

دلارهپاوهکی ناخی پزایه سهر لیوی و بزهیهکی پهزانهندی تهوێلی داپۆشی و لیوهکانی لهزاندوه: شووتی پوولێکی زیاترم بۆ دهکا!...

به دلیدا هات: چما نوێژ ناکه، خو ده بیئ دهموچاوم بشۆم و ئهه ته مهالی و خاوبوونهی لهشم بره وینمهوه.

به رهو حهوزی دهستکردی بهردهم پۆمپهکه چوو، هیچ له یادی نه بوو پۆمپهکه دلۆپ دلۆپ بهنزیئ لی دهتکی و خاکوخۆلی دهووبهری خوئی و حهوزهکهی بهنزیئاوی کردوه، خو ئاوی چالارهکهش هه مووی خوین و خوپ و لهج و لیو و لووت و گوپی خویناوی بوو، ئهه چ که ردهن بم؟ پووبارهکه! کابرا وهیادی هاتهوه پووباریک به شانی بیستانهکه دا دهخوشت و دهپوا و خولهکیک ناکیشی دهگاته سهر پووبارهکه.

به رهو پووبار لۆقی هه لداشت و که گهیشته حاندی بهردهبازهکانی پووبار و لهسهر بهرده هه ره گهورهکهی نیو ئاوی پووبار دانیشت، ههردوو دهستی به رهو ئاوی پووبار برد، مستی پر کرد له ئاوی پووبار و به رهو دهموچاوی ههالی داشت. بۆگه و بۆساریکی تۆخ کونهکه پۆی پر کرد.

سهرچاوی برده پیشهوه و له نیئیکهوه له ئاوی پووبار ورد بووهوه: خالیس خوین و خوپ بوو! ئاوی پووبار به ویره ویر خوشهه دهکرد و سهر و لاق و گوئی و دهست و لیو، تهئانهت تهرمی ساغ ساغیشی لهگهال داخوشینی خوئی پاده مالی و ده بیرد!

وهک فه نه ر پاست بووهوه و به رهو چارداخه که پایکرد. دار و درهخت و نه مام و شه تله بیبه ر و بائنجان و میوه جات هه مووی بووبوونه دا هۆل، دا هۆلی به بیئ سهر و دهست و لووت و گوئی برپراو، چاو هه لکزاو و خوینیان لی داده چۆپا. خوین نه نه مه داده باری و تهختی عهرزی بیستان به قهرا په نه که له خوینی لی نیشتبوو.

دیسان پایکرد و له گه لکوو گهیشته بهردهم چارداخه که، پاوهستا و ئاوی دایه وه: دا هۆل هه موو ئاوی گرتبوو. گپ به رهو ئاسمان بلێسهی ده هات و به رز ده بووهوه. به رهو چارداخ وه رسووپا، چارداخیش ئاوی گرتبوو. ئاور له چارداخه وه ته شه نهی کرده ده ری و ده ره وهش ئاگری لی هه ستا...

کابرا وهک و لاخیکی دهنگ زه لام بۆپه ی لی هه ستا و هات هه لی! به لام بۆ کوئی؟ به رهو کوئی؟

له پر ئاور له جهستهی هالا و چزه له ئازای له شهیه وه هه ستا و گپی له شهی به رهو ئاسمان به رز بووه وه ..

له دوایین کاتهکانی هۆش و گۆشیدا، چاوی به و میرمندا لانه کهوت که له باخ و بیستانه کهیدا کاریان بۆ کردبوو و له کۆتاییدا له جیاتی نه وهی مزه و مواجب و حه قدهستی کاره که یانیا ن بداتی، تۆمه تباری دزی و ئازاوه و ناراستی کردبوون و له پاش بوختان و ئه رزه به و جه رزه بهی زۆر، هه رکامیانی به جۆریک بی سهر و شوین کردبوو.